

Fullmäktigemotion om andra stadiets utbildning

Valtuustoaloite toisen asteen koulutuksesta.

(1/3)

Kemiönsaaren kunnan on jatkettava toisen asteen koulutuksen maksuttomuutta.

Maksuton toinen aste otettiin käyttöön valtakunnallisesti elokuussa 2021 ja samalla oppivelvollisuus nousi 18 ikävuoteen. Oppivelvollisille myönnettiin maksuttomat oppimateriaalit sen vuoden loppuun asti, jona täyttää 20 vuotta. Muutoksen ansiosta jokainen nuori sai lukion tai ammatillisen koulutuksen tutkinnon suoritettua riippumatta perheen taloudellisesta tilanteesta.

Pelkän peruskoulun oppimäärän suorittaneiden työllisyysaste on noin 45 prosenttia, kun jo toisen asteen tutkinnon suorittaneilla työllisyysaste nousee yli 70 prosenttiin. Toisen asteen tutkinnon suorittaminen edistää siis merkittävästi myös työllistymistä ja osallistumista yhteiskuntaan.

Nyt Petteri Orpon hallitus on päättänyt rajata toisen asteen maksuttomuutta sen vuoden loppuun, kun nuori täyttää 18 vuotta. Hallituksen päätös tarkoittaa, että toisen asteen opinnot tulisivat maksullisiksi kesken opintojen, useimmille viimeisen vuoden osalta.

Maksuttomuus vaikuttaa koulutuksen tasa-arvon toteutumiseen ja vähentää eriarvoisuutta. Vuoden 2022 Lukiolaisbarometrin mukaan 45 prosenttia ensimmäisen vuoden opiskelijoista koki maksuttomuuden vaikuttaneen lukioon hakeutumiseen. Maksuttomuus on vaikuttanut päätökseen erityisesti opiskelijoilla, joiden vanhemmista vähintään toinen on työtön, tai kumpikaan vanhemmista ei ole korkeakoulutettuja, tai joiden äidinkieli on muu kuin suomi

Kimitoöns kommun bör fortsätta att erbjuda avgiftsfri utbildning på andra stadiet.

Avgiftsfri utbildning på andra stadiet togs i bruk i hela landet i augusti 2021 och samtidigt höjdes läroplikten till 18 år. De läropliktiga beviljades kostnadsfria läromedel till slutet av det år, då den unge varje ungdom möjlighet att fullborda en examen i gymnasium eller vid yrkesskola oberoende av familjens ekonomiska ställning.

Sysselsättningsgraden för dem som enbart har grundskola bakom sig är omkring 45 procent, medan sysselsättningsgraden för dem som har en andra stadiets examen stiger över 70 procent. En andra stadiets examen befrämjar sålunda betydligt även sysselsättningen och ett deltagande i samhället.

Nu har Petteri Orpos regering beslutat att begränsa andra stadiets avgiftsfriheten till slutet av det år då den unge fyller 18 år. Regeringens beslut innebär, att studier på andra stadiet skulle bli avgiftsbelagda mitt under studietiden, för de allra flesta under det sista studieåret.

Avgiftsfriheten påverkar förverkligandet av en jämnställd utbildning och minskar ojämlikheten. Enligt gymnasiebarometern från år 2022 bland första årets gymnasiestuderanden påverkade avgiftsfriheten benägenheten att välja gymnasieutbildning. Avgiftsfriheten har påverkat beslutet i synnerhet bland studerande, av vilkas föräldrar åtminstone den ena är arbetslös, eller där ingen av föräldrarna har högskoleutbildning, eller modersmålet inte är finska.

Fullmäktigemotion om andra stadiets utbildning

Valtuustoaloite toisen asteen koulutuksesta.

(2/3)

Hallituksen päätös rajata maksuttomuutta on herättänyt laajaa vastustusta koulutuskentällä. Suomen lukiolaisten liitto on todennut muutoksen olevan erityisen kipeä niille nuorille, joilla on vaikeuksia toimeentulon, terveyden tai oppimisen kanssa. Suomen Vanhempainliitto on sanonut päätöksen olevan ristiriidassa sen tavoitteen kanssa, että jokainen nuori suorittaisi toisen asteen tutkinnon loppuun. Myös opettajien ammattijärjestö OAJ on ilmaissut huolensa uudistuksesta ja todennut sen sotkevan koulutuksen järjestäjien, rehtoreiden ja opettajien arkea. Muutoksesta aiheutuu opettajille lisätyötä ja kunnille hallinnollista byrokratiaa, jonka vuoksi tavoitellut säästöt voivat jäädä saavuttamatta.

Ei ole järkevää esimerkiksi kerätä opiskelijoilta oppikirjoja, erilaisia opetusvälineitä ja tietokoneita tai peruuttaa e-kirjalupia kesken ylioppilasvuoden tai opintojen viimeisellä spurtilla. Lisäksi se on erittäin haastava toteuttaa, se lisäisi jo ennestään ylikuormitetun opetushenkilöstön työtaakkaa. Pahimmassa tapauksessa oppimateriaalin maksuvapauden poistaminen vaikuttaisi myös opintotuloksiin ja loppukokeisiin. Vaihtoehtoisesti monien pienten laskujen ja maksujen laskuttaminen nuorista opiskelijoista johtaisi kunnille ylimääräiseen hallinnolliseen taakkaan ja kustannuksiin.

Kemiönsaaren kunnan ei tule toimeenpanna hallituksen päätöstä. Kemiönsaaren kunnan tulee jatkaa maksuttomien oppimateriaalien tarjoamista toisen asteen loppuun asti.

Maksuttomuuden keskeyttäminen kesken tutkinnon aiheuttaisi kunnalle hallinnollisia kustannuksia sekä kuormittaisi rehtoreiden ja opettajien työtä. Kunnan taloudellinen

Regeringens beslut att begränsa avgiftsfriheten har väckt omfattande motstånd inom skolektorn. Suomen lukiolaisten liitto har konstaterat att förändringen är speciellt kännbar för de ungdomar, som har svårigheter med sin utkomst, sin hälsa eller sin inlärningsförmåga. Suomen Vanhempainliitto har framfört att beslutet står i konflikt med målet, att varje ungdom skulle slutföra en andra stadiets utbildning. Även lärarnas fackförbund OAJ har uttryckt sin oro över reformen och har konstaterat att den rör till vardagen för arrangörerna av utbildningen, rektorer och lärare. Förändringen leder till mera arbete för lärarna och mera byråkrati i kommunerna, vilket kan leda till att de eftersträlvade inbesparingarna inte uppnås.

Det är inte vettigt att till exempel samla in läroböcker, olika läromedel och datorer av studerande eller att avbryta e-bokslicenser mitt under abiturientåret eller slutspurten av studierna. Dessutom är det mycket utmanande att genomföra, det skulle öka den redan belastade undervisningspersonalens arbetsbörda. I värsta fall skulle slopad avgiftsfrihet på läromedel också påverka studieresultatet och slutexamen. Alternativt skulle fakturering av många små räkningar och avgifter rörande unga studerande leda till ytterligare administrativ börda och kostnader för kommunerna.

Kimitöns kommun bör inte verkställa regeringens beslut. Kimitöns kommun bör fortsätta att erbjuda avgiftsfria läromedel till slutet av andra stadiets utbildning.

Att avbryta avgiftsfriheten mitt i utbildningen skulle förorsaka kommunen administrativa kostnader och skulle belasta rektorernas och lärarnas arbete. Kommunens ekonomiska

Fullmäktigemotion om andra stadiets utbildning

Valtuustoaloite toisen asteen koulutuksesta.

(3/3)

panostus tulisi osoittaa nuorten koulutuksen turvaamiseen hallinnon lisäämisen sijaan.

satsning borde inrikta sig på att trygga ungdomarnas utbildning i stället för en utökad byråkrati.

Allekirjoittaneet valtuutetut esittävät että kunta jatkaa Kemiönsaaren kunnassa kirjoilla oleville maksuttoman toisen asteen koulutusta nuorille koko tutkinnon ajan, tai sen kalenterivuoden loppuun asti, kun opiskelija täyttää 20 vuotta.

Undertecknade fullmäktigeledamöter föreslår att kommunen fortsätter med avgiftsfri utbildning för ungdomar på andra stadiet under hela utbildningen, eller till slutet av det kalenderår, då den studerande fyller 20 år, för sådana studeranden som är skrivna i Kimitoöns kommun.

Kimito den 10.6.2024
Kemiössä 10.6.2024

Ingmar Forne

Eva-Stina Hellbom

Ann-Marie Kulla

Bo Vilander

Johan Sundqvist

Tomy Wass

Esko Antikainen

Kalevi Kallonen

Jonna Lappalainen